

Aan:
Fractie GroenLinks tav de heer Erwin Virginia

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende Beantwoording vragen art. 47 ROV over advies RLI 'Goed water, goed geregeld'	TELEFOONNUMMER	+31622203456
		E-MAILADRES	josee.huesmann@provincie-utrecht.nl
DATUM	27-06-2023	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1399819799-6103	TEAM	WEB
CONTACTPERSOON	Josee Huesmann		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte heer Virginia,

Op 16 mei 2023 heeft u schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde Provincie Utrecht 2020 gesteld inzake artikel 47 vragen over advies RLI Goed water, goed geregeld.

Inleiding vragensteller

Op 11 mei 2023 publiceerde de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) het rapport 'goed water goed geregeld'.¹ Hieruit blijkt dat de waterkwaliteit van zowel het grondwater als het oppervlaktewater (rivieren, sloten, kanalen en meren) niet aan de Europese normen voldoet.

De RLI concludeert dat met het huidige Nederlandse beleid de Kaderrichtlijn water doelen (KRW) in 2027 redelijkerwijs niet meer kunnen worden gehaald. De uitvoering van dat beleid wordt bovendien door een aantal factoren dusdanig belemmerd, dat de KRW-doelen ook na 2027 waarschijnlijk niet realiseerbaar zijn zonder aangescherpte beleidsaanpak.

Ook uit de eerste beoordeling van natuurdoelanalyses door de Ecologische Autoriteit, weliswaar nog niet uit onze provincie, kwam naar voren dat alle vier de onderzochte Natura 2000 gebieden te maken hebben met slechte waterkwaliteit.²

Naar aanleiding van bovenstaande heeft GroenLinks de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten gesteld:

Vraag

1. *Kunt u inzicht geven in de waterkwaliteit in de provincie Utrecht en of hierbij de Europese normen worden gehaald?*

Antwoord

In [Bodem-en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027](#) (BWP) zijn de begrenzing, de status en het doelbereik van de KRW-waterlichamen door uw Staten vastgelegd. De methodiek van de KRW geeft elke drie jaar een nieuw

¹ [Goed water goed geregeld | Raad voor de leefomgeving en infrastructuur \(rli.nl\)](#).

² [Beter inzicht nodig, maar wacht niet met maatregelen voor herstel natuurgebieden - Ecologische Autoriteit](#)

compleet inzicht. Voor de toestand van een waterlichaam bestaan verschillende parameters, waaronder waterplanten, vissen, macrofauna en fytoplankton en nog vele andere. Deze parameters worden gedurende 3 jaar in ieder geval 1x gemeten. De stand zoals deze in ons BWP is vastgelegd is de laatste formele stand. De doelen zijn nog niet overal bereikt.

De gegevens staan in Annex 1 van het BWP: tabel met per oppervlaktewaterlichaam het type, de status, de doelen en de huidige toestand. Op kaart 1A is de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen vastgelegd.

Vraag

- 2. Bent u met ons van mening dat het ook in de provincie Utrecht van het grootste belang is dat de Europese normen in 2027 worden gehaald? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, het halen van de KRW-doelen is van groot belang met het oog op de toekomst. Een goede waterkwaliteit is noodzakelijk voor natuur en agrarische sector, voor goed en voldoende grondwater /drinkwater en met het oog op klimaatverandering (gebruik van gebiedsvreemd water en waterberging).

Of het met vereende krachten lukt om de KRW-doelen te realiseren is onzeker. Welke gevolgen dat heeft is op dit moment niet duidelijk. De landelijke Tussenevaluatie 2024 zal niet alleen meer inzicht geven in de mogelijkheden voor aanvullende maatregelen, maar ook in de juridische gevolgen van het niet halen van de KRW-doelen.

Inleiding vragensteller

De RLI doet een vijftal aanbevelingen waarmee naar verwachting de doelen van de KRW alsnog gehaald kunnen worden, zij het waarschijnlijk later dan 2027.

- 1. Zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen en tref hiervoor verplichtende maatregelen*
- 2. Maak alle onttrekkingen uit grond- en oppervlaktewater vergunning- of melding-plichtig en reserveer voldoende fysieke ruimte voor drinkwaterwinning*
- 3. Verminder de nutriëntenconcentratie in het grond- en oppervlaktewater door aanscherping van de mestregelgeving, zet instrumenten in voor de door het kabinet beoogde vermindering van de veestapel en verbeter de zuivering in rioolwaterzuiveringsinstallaties*
- 4. Laat de KRW-doelen doorwerken in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritaire stoffen, opkomende stoffen, medicijnenresten enzovoort*
- 5. Begin direct met het doorrekenen van alle maatregelen*

Vraag

- 3. Kunt u inzicht geven hoe u voor de provincie Utrecht elk van de vijf aanbevelingen in de praktijk brengt of gaat brengen en hoe u Provinciale Staten hierover de komende jaren zal informeren?*

Antwoord

Het vigerende Stroomgebiedbeheerplan (SGBP3) is uit maart 2022. Volgens de systematiek van de KRW moet met de uitvoering van het maatregelpakket uit het SGBP, het doel haalbaar zijn. Dat maakt het lastig om op dit moment een aanvullend maatregelpakket te bepalen. Tot 2027 worden nog geprogrammeerde maatregelen uitgevoerd door waterbeheerders en andere partijen om de doelen te halen. Daarnaast zijn recent aanvullende maatregelen vanuit het Rijk in het [7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn](#) (7^e AP) en Addendum van kracht geworden. ([Addendum-op-het-7e-actieprogramma-nitraatrichtlijn](#)).

Op 11 april 2023 heeft de minister een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin staat dat als al deze maatregelen uit het SGBP3 en de aanvullende maatregelen juist worden uitgevoerd de KRW doelen haalbaar zijn. Dit neemt niet weg dat in 2024 de KRW landelijk wordt geëvalueerd en indien nodig aanvullende maatregelen worden bepaald. De voorbereiding van deze Tussenevaluatie 2024 zijn al gestart.

Het RLI-advies is gericht aan de minister. Sommige van deze adviezen gaan over de inzet van instrumenten die voorbehouden zijn aan het Rijk. Hieronder staat per advies de mogelijke relatie met de instrumenten van de provincies.

Ad 1 Betere doorwerking van de KRW

Provincie Utrecht maakt daar waar mogelijk integrale beleidskeuzes. De vereisten van de KRW worden daarbij altijd meegenomen. Het advies van de RLI richt zich met name op de verantwoordelijkheid van het Rijk, zoals regulering mestgebruik, watertoets, actualiseren vergunningen, omgevingswet, instructieregels.

Ad 2 Maak alle onttrekkingen uit grond- en oppervlaktewater vergunning- of melding-plichtig en reserveer voldoende fysieke ruimte voor drinkwaterwinning

De huidige wetgeving legt de verantwoordelijkheid van de kleine grondwateronttrekkingen bij de waterschappen. Zij bepalen zelf de ondergrens van meld- en vergunningplichtige onttrekkingen, en zijn verantwoordelijk voor registratie daarvan. Het Rijk kan hiervoor naar aanleiding van het advies, kaders stellen. Voor de grote onttrekkingen is de provincie bevoegd gezag en geldt een vergunningsplicht. Zie ook het antwoord op vraag 4 Ad 2.

Ad 3 Verminder de nutriëntenconcentratie in het grond- en oppervlaktewater

Dit hebben wij hoog op de agenda staan. Het mestbeleid is een verantwoordelijkheid van het Rijk, die ook in de stroomgebiedbeheerplannen is benoemd.

Met de opdracht om een Gebiedsprogramma Landelijk gebied op te stellen is deze weer deels onderdeel van de provinciale regie geworden. Het realiseren van de opgaven in het landelijk gebied zal naar verwachting een afdoende bijdrage leveren aan de reductie van de nutriëntenconcentratie die nodig is voor de waterkwaliteit.

De Riolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van de waterschappen zijn een andere bron van nutriënten. De waterschappen zijn zich hiervan bewust en passen deze aan. Dit vraagt echter grote investeringen op de langere termijn die in het SGBP3 zijn benoemd.

Ad 4 Laat de KRW-doelen doorwerken in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritare stoffen, opkomende stoffen, medicijnresten enzovoort

Gewasbeschermingsmiddelen vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. In de Tweede Nota duurzame gewasbescherming en het Uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 zijn door het Rijk doelen vastgelegd voor het verminderen van bestrijdingsmiddelen in water.

De Europese Commissie heeft op 22 juni 2022 een voorstel gepresenteerd voor een Verordening duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen, ter vervanging van de geldende Richtlijn. Deze nieuwe verordening kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van drinkwaterbronnen en het halen van de doelen van de KRW voor bestrijdingsmiddelen.

Ook voor medicijnresten, prioritare stoffen uit de EU Richtlijn prioritare stoffen en opkomende stoffen (niet wettelijk genormeerd, waarvan de schadelijkheid nog niet (volledig) is vastgesteld) geldt dat dit een verantwoordelijkheid is van het Rijk en gereguleerd wordt door EU-wetgeving.

Het is belangrijk dat het Rijk kaders stelt (toelating stoffen) en in wetgeving de bevoegdheid van Rijkswaterstaat (RWS), provincies en gemeenten goed regelt, zodat Vergunningverlening, Toezicht Handhaving (VTH) effectief kan worden ingezet op het beperken van emissies door bedrijven van prioritare stoffen en opkomende stoffen, noodzakelijk om de doelen te halen.

Ad 5 Begin direct met het doorrekenen van alle maatregelen

In het kader van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en de Tussenevaluatie 2024 worden berekeningen gemaakt. We vervullen hierin een actieve rol en zijn intensief betrokken.

Provinciale staten worden jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het BWP. Op dit moment zijn we bezig met een nieuwe opzet van het monitoringsprogramma (zie ook Statenbrief met bijbehorende [Notitie monitoring Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027](#), geagendeerd in de PS-vergadering van 25 januari 2023).

Zoals gezegd richt het advies van RLI zich primair op de minister van IenW. Voor zover wij invulling daaraan geven is dat onderdeel van het bodem en waterbeleid en geborgd in het BWP. Zie ook beantwoording vraag 4.

Vraag

4. *Kunt u dit inzicht per aanbeveling koppelen aan de plannen uit het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027'?*

Antwoord

Ad 1 Betere doorwerking van de KRW

We leggen in BWP een relatie met landbouwbeleid en instrumenten zoals Agrarische natuur en waterbeheer (ANLB), Nationaal strategisch plan (NSP), Deltaplan agrarisch waterbeheer (DAW), grondwater in natuurbelief en opkomende stoffen.

We werken samen met onze partners aan uitvoering van het [IPO position paper delta aanpak waterkwaliteit](#). In dat kader wordt de uitvraag Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) uitgevoerd: omgevingsdiensten brengen, zowel voor de provincie als voor gemeenten, vergunningen voor indirecte lozingen (lozingen op het riool door bedrijven) van (potentiële) ZZS in beeld. Bedrijven wordt in het vervolg daarop gevraagd om een Vermijding en reductieprogramma (VRP) voor (potentieel) ZZS.

Tot slot hebben we in het BWP biologische doelen opgenomen voor de overige wateren, die vaak een relatie hebben met de KRW-wateren. Door het stellen van deze doelen is een kader voor vergunningverlening beschikbaar en kunnen subsidies ter verbetering van de waterkwaliteit worden gemotiveerd.

Ad 2 Maak alle onttrekkingen uit grond- en oppervlaktewater vergunning- of melding-plichtig en reserveer voldoende fysieke ruimte voor drinkwaterwinning

In het BWP is al opgenomen dat we kritisch kijken naar nieuwe aanvragen voor een onttrekkingsvergunning, waarbij we alternatieven voor onttrekkingen bekijken en het schone grondwater bij voorkeur voor hoog- en middelwaardige toepassingen reserveren. In de [Kamerbrief Water en Bodem sturend](#) wordt aanvullend gevraagd om alle onttrekkingen beter in beeld te brengen. Dit moet de basis vormen voor de afweging van het instellen van een grondwateronttrekkingenplafond in gebieden waar alle onttrekkingen in totaal leiden tot negatieve effecten op grondwaterafhankelijke functies. Als dit het geval is kan een grondwateronttrekkingenplafond worden ingesteld, waarbij tevens een voorkeursvolgorde voor het type onttrekking kan worden bepaald. In dergelijke gebieden kan het vergunningplichtig maken van alle onttrekkingen één van de sturingsinstrumenten zijn. Samen met onze waterpartners starten wij een project om te komen tot een beter inzicht in de aanwezigheid van alle typen onttrekkingen en de onderbouwing van de noodzaak voor een grondwateronttrekkingenplafond.

Ad 3 Verminder de nutriëntenconcentratie in het grond- en oppervlaktewater

Zie het antwoord op vraag 3

Ad 4 Laat de KRW-doelen doorwerken in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritare stoffen, opkomende stoffen, medicijnenresten enzovoort

Dit is beleid van het Rijk, omdat ongelijkheid in regelgeving tussen regio's niet wenselijk is. De provincie Utrecht is wel betrokken.

Er is een Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030 (Kamerstuk [27 858, nr. 518](#)). Daarnaast is de provincie betrokken bij gesprekken met College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) over beoordelingsmethodiek/toelatingsprocedure gewasbeschermingsmiddelen in NL.

Ad 5 Begin direct met het doorrekenen van alle maatregelen

Dit gebeurt landelijk en op stroomgebied in het kader van de KRW en de Tussenevaluatie 2024 die al gestart is.

Vraag

5. *Kunt u aangeven hoe bij het verbeteren van grond- en oppervlaktewater samengewerkt wordt met de waterschappen?*

Antwoord

Via de stroomgebiedsaanpak Rijn-West en Rijn-Oost en daarnaast via samenwerking op verschillende terreinen werken we samen met waterschappen (waterpartners) en bilateraal. Met Rijk en koepels (IPO en Unie van Waterschappen) gebeurt dat in Bestuurlijk Overleg (BO) Water en het nieuwe BO KRW (KRW-impuls). Daarnaast is er nauwe samenwerking bij de opstelling van UPLG. Waterschappen nemen deel aan het kernteam UPLG en er is een BO met de waterschappen.

Ook nemen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Waterschap Vallei en Veluwe deel aan de samenwerking binnen de Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug, waar we ook werken aan de KRW-doelen. De waterschappen nemen ook deel aan de gebiedsgesprekken die we jaarlijks hebben in het kader van de kwetsbare drinkwaterwinningen.

Vraag

6. *Hoe wordt met deze aanpak voorkomen dat door de slechte waterkwaliteit in onze provincie naast de natuur ook de landbouw en de bouw van huizen in de knel komen, vergelijkbaar met de stikstofcrisis?*

Antwoord

De Provincie heeft een beperkte invloed hierop, omdat de EU-richtlijn is opgedragen aan de lidstaat. Wij nemen wel actief deel aan landelijke processen rondom de KRW. De KRW-richtlijn kent een andere methodiek dan de Habitatrichtlijn die bepalend is voor het stikstofbeleid. Bij de Habitatrichtlijn liggen de doelen (soorten planten) vast. Zoals de RLI in haar advies op pagina 1 schrijft zijn er uitzonderingsmogelijkheden. In de technische briefing van de RLI aan de Tweede Kamer op 11 mei 2023 gaf de raad aan dat de kans op 'op slot gaan' klein is. Zo schrijft de KRW voor dat de doelen elke 6 jaar opnieuw worden bepaald. Maatregelen met een gering effect kunnen bepalend zijn voor de doelhoogte (soorten en aantallen planten en dieren). Daarnaast kunnen natuurlijke omstandigheden, die het bereik van de doelen belemmeren, een motivatie zijn om het doel pas na 2027 te halen. Een ander verschil is dat de KRW zich richt op waterlichamen en niet direct leidt tot nationale belemmering.

Op dit moment is het Rijk aan het onderzoeken welke van deze uitzonderingsmogelijkheden van toepassing worden aan het eind van de huidige planperiode. Wij volgen dit.

Ook de chemische toestand is voor regionale overheden moeilijk tot niet te beïnvloeden. Dat kan effectiever aangepakt worden op nationaal en Europees niveau.

Intussen zitten we niet stil. Met de regionale overheden sturen we op uitvoering van maatregelen voor grondwater en oppervlaktewater. Daarnaast borgen we de aanpak van de waterkwaliteit, zoals hierboven genoemd, in het UPLG. Tot slot hebben we bij de plantoetsing aandacht voor de verplichtingen vanuit de KRW ten aanzien van activiteiten en bestemmingen om te voorkomen dat situaties zich voordoen, zoals bij het uitdiepen van de Wezer (zie Wezer arrest: <https://ecer.minbuza.nl/-/kaderrichtlijn-water-bevat-harde-verplichtingen>).

Vraag

7. *Welke plek krijgen deze aanbevelingen in de gebiedsgericht aanpak, waarin de waterkwaliteit naast stikstof één van de belangrijke opgaven is?*

Antwoord

Zoals in de beantwoording van vraag 4 al is aangegeven, sluit een deel van de concrete aanbevelingen aan bij het beleid uit ons BWP en komen voort uit Water en Bodem sturend. Voor zover relevant op provinciaal niveau, zullen ze via het provinciaal beleid, weerklank vinden in het UPLG. De KRW-doelen kunnen niet alleen via het waterspoor worden bereikt. We verwachten daarom met het UPLG een extra impuls te kunnen geven aan het realiseren van de opgaven in het landelijk gebied, waaronder de reductie van de nutriëntenconcentratie die nodig is voor waterkwaliteit. De synergie en samenhang met andere opgaven zal een positief effect hebben op de verbetering van de waterkwaliteit.

Inleiding vragensteller

In het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027' wordt aangegeven dat het onzeker is of alle waterkwaliteitsdoelen in 2027 gehaald zullen zijn.³ De RLI spreekt van een gebrek aan urgentiebesef.

Vraag

8. *Op welke wijze bent u voornemens om er voor te zorgen dat deze urgentie in onze provincie wel wordt gevoeld en dat de waterkwaliteit in provincie Utrecht in 2027 wel aan de Europese normen zal voldoen?*

Antwoord

De urgentie wordt zeker gevoeld. Binnen onze verantwoordelijkheid en bevoegdheid werken we met andere partijen aan het realiseren van de KRW-opgave.

Er lopen veel trajecten, zoals: de KRW-impuls, de Tussenevaluatie 2024, het UPLG en Water en Bodem sturend en de Uitvoeringsagenda Blauwe Agenda. Daarnaast zetten we subsidie-instrumenten in en werken we samen met waterschappen in gebiedsprocessen om synergie met andere opgaven te realiseren. In de reguliere bestuurlijk overleggen met de waterschappen, RWS en de drinkwaterbedrijven bespreken we de voortgang van de uitvoering en eventuele knelpunten.

Vraag

9. *Wat is er aanvullend op de plannen uit het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027' nodig om invulling te geven aan deze urgentie?*

Antwoord

De hoofdpoging is het uitvoeren van de maatregelen uit SGBP3 en het mestbeleid. Van de SGBP-maatregelen is afgesproken dat de waterbeheerders deze uitvoeren. Provincie Utrecht legt in het NSP een focus op de KRW-maatregelen. Het mestbeleid krijgt een impuls via landelijk beleid (zoals het instellen van bufferstroken) en de regionale invulling van het NPLG. Uit de Tussenevaluatie 2024 komt mogelijk nog een aanvullend pakket van maatregelen.

Daarnaast kan de exotenproblematiek van invloed worden op de doelen van de KRW, met name de rivierkreeft. Het Rijk is aan zet om maatregelen mogelijk te maken (wetgeving), en onderzoek naar effectieve bestrijdingsmethodes.

Inleiding vragensteller

Eind 2022 is zijn Provinciale Staten geïnformeerd over het onderzoek naar de grondwaterkwaliteit in natuurgebieden in de provincie Utrecht.⁴ Een van de belangrijkste conclusies was dat: voor de SOM-dithiocarbamaten de KRW-norm wordt overschreden. Hier lijkt verwaaiing ('drift') een oorzaak maar ook een route via oppervlaktewater kan niet helemaal worden uitgesloten. Niet duidelijk is welke stof(fen) precies voor de gevonden concentraties zorgt, wat het moeilijker maakt de bron te achterhalen.

Vraag

10. *Wat heeft u gedaan of bent u voornemens te doen om de bron te achterhalen en de overschrijding van deze norm zo snel mogelijk te stoppen?*

Antwoord

Op dit moment laten de provincies een grote landelijke dataset van alle provinciale grondwaterkwaliteitsgegevens waaronder de Utrechtse metingen analyseren en beschrijven in een Landelijke rapportage. Hierin worden ook specifiek de aanwezigheid van de SOM-dithiocarbamaten geduid. Binnen dit onderzoek kan waarschijnlijk meer duidelijkheid gegeven worden over de bron van deze stoffen. De rapportage wordt in het 4e kwartaal 2023 verwacht.

Inleiding vragensteller

De aangekondigde vervolgacties zijn dat monitoring van grondwaterkwaliteit een meer vast onderdeel zal gaan worden van de monitoring, dat de provincie proactief is in het volgen van nieuwe onbekende stoffen en dat de resultaten van het onderzoek zullen worden gedeeld met de overige provincies en opgenomen worden in de landelijke rapportage grondwaterkwaliteit die de provincies gezamenlijk gaan opstellen.

Vraag

11. *Bent u het met ons eens dat naast deze vervolgacties ook actief ingrijpen nodig is om de grondwaterkwaliteit in natuurgebieden te verbeteren? Zo ja, hoe gaat u dit, in lijn met de RLI aanbevelingen, voor alle Utrechtse natuurgebieden vormgeven? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Gebleken is dat sommige van de aangetroffen stoffen via atmosferische depositie in de natuurgebieden terecht zijn gekomen. Hier is geen directe actie op mogelijk, zeker niet als het stoffen betreft die alom vertegenwoordigd zijn, zoals bijvoorbeeld enkele stoffen van de PFAS-groep.

Wat de gewasbeschermingsmiddelen betreft zullen we de bevindingen via het landelijk rapport delen met het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Stoffen die dusdanig veel voorkomen of bijzonderheden vertonen kunnen dan mogelijk her-beoordeeld worden. De Ctgb heeft tot taak de toelating van gewasbeschermingsmiddelen in opdracht van het Rijk uit te voeren. Provincies hebben vooral een rol bij het monitoren van de grondwaterkwaliteit en het delen van deze informatie met het Ctgb.

Inleiding vragensteller

In april publiceerden Natuur & Milieu, de Parkinson Vereniging, de FNV en een brede coalitie van maatschappelijke organisaties het 'Maatschappelijk Manifest Bestrijdingsmiddelen'.⁵ Hieruit blijkt dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen een groot risico vormt voor mens, dier en milieu. Veel van deze bestrijdingsmiddelen komen door af- en uitspoeling in het grond- en oppervlaktewater terecht.

Vraag

12. *Kunt u inzicht geven hoe het gebruik van bestrijdingsmiddelen is in de provincie Utrecht en welk effect dit heeft op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater?*

Antwoord

We hebben beperkt inzicht in het gebruik van de middelen. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is bedrijfsinformatie van de agrarische ondernemers. Deze informatie is niet openbaar beschikbaar. Ook het gebruik van bestrijdingsmiddelen door gemeenten en door particulieren, is niet bekend. Het CBS publiceert wel cijfers. Er is een dalende trend, maar er wordt in Nederland nog relatief veel gebruikt. [CBS verkoop gewasbeschermingsmiddelen weer gedaald in 2021](#). Het Rijk deelt ook informatie over de emissieregistratie. Die is hier te vinden: [Data.emissieregistratie.nl](#)

Voor het verhinderen van uitspoeling naar grond- en oppervlaktewater is niet alleen een strenge toelating nodig is, maar ook een correcte wijze van gebruik conform de toelating. We weten niet of de toelating tekort schiet, of dat de toepassing van het middel, al dan niet bewust, afwijkt van het toegestane gebruik. Het is aan het Rijk (Ctgb) om dit uit te zoeken en op te lossen.

Vraag

13. *Bent u het met ons eens dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen, vanwege de grote risico's voor mens, dier en milieu, moet worden beperkt? Zo ja, hoe gaat u dit, in lijn met de adviezen uit het manifest, in de provincie Utrecht vormgeven? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De provincies kunnen het gebruik van toegestane middelen in de landbouw zelf niet verbieden. Alleen binnen grondwaterbeschermingsgebieden zijn beperkt aanvullende regels mogelijk, zoals in de Bethunepolder. Wel kan de provincie door middel van de monitoringgegevens over grondwaterkwaliteit deze delen met het Rijk, drinkwaterbedrijven en het Ctgb en op deze manier bijzonderheden onder de aandacht brengen. De acties en beleidskeuzes zijn in het BWP beschreven in paragrafen 3.3.3, 3.3.4 3 en 3.3.5. Omdat dit 5 pagina's tekst beslaat wordt in dit memo volstaan met de volgende verwijzing: [Bodem-en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027](#) hoofdstuk 3 Thematische uitwerking.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen